

Rethinking Holocaust Education - podsumowanie międzynarodowego projektu

Datum 11.10.2026
Subjekt Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau
Region Poland
Kategorie Culture, Further education

Półročni mezinárodní projekt „Rethinking Holocaust Education“, který společně realizovaly Mezinárodní centrum vzdělávání o Osvětimi a holokaustu při Muzeu Auschwitz a Muzeum bojovníků ghetta v Izraeli, byl zakončen prezentací 10 projektů.

Prezentacją 10 projektów zakończył się półroczny międzynarodowy projekt „Rethinking Holocaust Education” realizowany wspólnie przez Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokaucie w Muzeum Auschwitz i Muzeum Domu Bojowników Getta w Izraelu.

W projekcie wzięło udział czterdzieści jeden osób z czternastu krajów oraz trzydziestu czterech organizacji – w tym muzeów, instytucji akademickich, miejsc pamięci i ośrodków badawczych.

Na seminarium, które odbyło się w Krakowie w dniach 5-8 października, podsumowano pracę międzynarodowych interdyscyplinarnych zespołów. Ich zadaniem było szukanie nowych ścieżek w edukacji o Holokauście, eksperymentowanie z nowymi rozwiązaniami, współpraca ponad granicami kultur i dyscyplin, a także poszukiwanie odpowiedzi na współczesne wyzwania stojące przed edukacją o Holokauście.

Każda z grup miała za zadanie zmierzyć się z określonym wyzwaniem związanym z edukacją o Holokauście:

1. Jak zachować i wzmocnić wpływ edukacji o Holokauście, kiedy upłynęło tak wiele lat?
2. Jak edukacja o Holokauście może reagować na wzrastający antysemityzm i stanowić skuteczne narzędzie w jego zwalczaniu?
3. Co zrobić, aby edukacja o Holokauście była dostępna dla wszystkich?
4. Jak połączyć żydowską perspektywę Holokaustu, z uniwersalną lekcją płynącą z tej tragedii dla ludzkości w edukacji?
5. Co można zrobić, aby edukacja o holokaucie była autentyczna, pomimo odchodzących Świadków?
6. Jak możemy reagować na zniekształcenia i przekłamania dotyczące holokaustu?

Projekt zorganizowano w formule zaczerpniętej z hackathonu, która stawia przed uczestnikami – zwykle ze świata informatyki – zadanie rozwiązania konkretnego problemu. Efektem końcowym w każdym przypadku jest zarys całościowego projektu, który ma podjąć owe wyzwanie.

Łącznie opracowano dziesięć dużych projektów. Ich adresatami są zarówno nauczyciele i edukatorzy, jak i młodzi ludzie, którzy przy zapewnieniu odpowiedniego wsparcia metodologicznego mają

ogromny potencjał do prowadzenia edukacji rówieśniczej za pośrednictwem kanałów najbardziej popularnych wśród ich grupy wiekowej.

Efekty pracy to m.in. narzędzia do analizy zniekształceń i zakłamań dotyczących historii Holokaustu, materiały służące do rozpoznawania uprzedzeń, z jakimi edukatorzy mierzą się współcześnie, cyfrowe platformy z dostępem do materiałów archiwalnych, czy propozycja zajęć edukacyjnych odpowiadających na potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

- Edukacji o Holokauście w dynamicznie zmieniającym się świecie towarzyszą coraz to nowe, złożone wyzwania. Odpowiadanie na nie wymaga otwartości, odwagi, ciekawości oraz gotowości do ponownego przyglądania się dobrze znanym metodom i założeniom. Mamy nadzieję, że doświadczenia zdobyte podczas projektu będą nadal towarzyszyć jego uczestnikom w codziennej pracy, realizacji kolejnych inicjatyw edukacyjnych i rozwijaniu działalności ich instytucji - napisali w podsumowaniu organizatorzy projektu, edukatorzy Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście oraz Muzeum Domu Bojowników Getta.

- Chcielibyśmy, aby uczestnicy podtrzymywali nawiązane relacje, nadal dzielili się pomysłami i doświadczeniami oraz wspierali się w innowacyjnym podejściu do edukacji w swoich organizacjach. Każde nowe pytanie, każda nawiązana współpraca i każde twórcze rozwiązanie mogą przyczynić się do rozwoju całej dziedziny i stać się inspiracją dla innych - dodali.

Ich zdaniem, sukcesem wspólnego przedsięwzięcia są nie tylko innowacyjne pomysły i projekty edukacyjne, lecz także zmiana sposobu myślenia o edukacji o Holokauście oraz inspiracja do dalszego rozwoju.

Projekt „Rethinking Holocaust Education” został wsparty finansowo przez Claims Conference, przez Centrum Studiów nad Antysemityzmem Uniwersytetu w Nowym Jorku oraz przez Fundację Pamięci Ofiar Auschwitz-Birkenau.

Instytucje uczestników projektu

Francja

L'enfant et la Shoah - Yad Layeled France

Holandia

Jewish Cultural Quarter

Izrael

Ghetto Fighter's House Museum

Moreshet

Museum Yad Mordechai

The Claims Conference

Kanada

Toronto Holocaust Museum

Niemcy

House of the Wannsee Conference Memorial and Educational Site

Polska

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"

Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau

Państwowe Muzeum na Majdanku

Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma

Republika Południowej Afryki

Cape Town Holocaust & Genocide Centre

The Johannesburg Holocaust & Genocide Centre

Rumunia

Romanian Institute for Research on National Minorities

TOLI - The Olga Lengyel Institute for Holocaust Studies and Human Rights

Wilhelm Filderman Center for the Study of Jewish History in Romania

Stany Zjednoczone

Echoes & Reflections

FASPE

Holocaust Museum Houston

Holocaust Resource Center of Kean University

Lead to Lead - a program from Zekelman Holocaust Center

Museum of Jewish Heritage - A Living Memorial to the Holocaust

The Colorado Holocaust Educators

The Zekelman Holocaust Center

Yeshiva University

Szwajcaria

HEP VAUD (University of Teacher Education in the canton of Vaud)

L'enfant et la Shoah-Yad Layeled Suisse

Ukraina

Ukrainian Center for Holocaust Studies

Węgry

Holocaust Memorial Center Budapest

Jewish Theological Seminary - University of Jewish Studies

Wielka Brytania

UK National Holocaust Museum

Włochy

Institute of Educational Technology, Italian National Research Council

<https://www.auschwitz.org/muzeum/aktualnosci/rethinking-holocaust-education-podsumowanie-miedzynarodowego-projektu,2751.html>